

Една година на единъ участъкъ съе напр. ръжъ съ детелина, следнитѣ две години коси детелината (въ това време на другитѣ участъци съе житни растения), на четвъртата година ленъ, на петата — овесь, на шестата година оставя участъка на угаръ — за почивка и т. н.

На всѣки участъкъ, значи, презъ всѣка година се развържа ново растение и по такъвъ начинъ постѣвѣтъ смучи изъ земята не единъ и сѫщи, а различенъ сокъ, и така земята не се изтощава. Добитъкътъ се храни добре и дава много торъ. Нивята се торятъ добре и даватъ добра жътва.

Тамъ, дето развърждатъ особено много добитъкъ, заедно съ житнитѣ растения и треви съятъ и други кръмни растения: картофи, кръмно цвекло и др.

Тая стистема се казва *плодосмънна*.

* * *

Селянитѣ въ западна Европа твърде много се занимаватъ и съ градинарство, отъ което получаватъ за себе си добра храна и голѣма печалба отъ продажба на зеленчукъ. И какви ли не щешъ зеленчуци не се развърждатъ въ тия градини! Цѣли полета съ зеле, всички видове фасуль и разни други зеленчуци. Тукъ на голѣми пространства се ширятъ сѫщо така овощни градини и цвѣтарници, пълни съ най-красиви, миризливи цвѣтя, които градинарите всѣки денъ съ колца, пълни съ букети и саксии, откарватъ въ града за проданъ.

Въ по-топлите страни, кѫдето зимата е по-къса, земята ражда много повече, отколкото въ студенитѣ страни, стига да има достатъчно вода за поливане.

Така, въ северна Италия, въ долината на рѣката По, на единъ и сѫщи участъкъ земя едновременно отглеждатъ черничеви дървета за хранене на копринени буби; отъ дърво на дърво се простиратъ лози, съ увиснали силни гроздове; долу подъ тѣхъ буйно класи пшеница или расте царевица. Често следъ първата жътва въ сѫщата година садятъ фасуль и други зеленчуци.

Но селскитѣ стопани въ западна Европа полагатъ голѣми грижи не само за нивитѣ и градинитѣ, ами и за ливадитѣ си: напояватъ сухитѣ мѣста, копаятъ отводни канали и сушатъ влажнитѣ мѣста, изглаждатъ повърхнината, изкореняватъ лошиятъ треви и съятъ други, по-добри.

Сега обработватъ нивитѣ и ливадитѣ по-добре и по-лесно. По-рано земедѣлецъ работѣлъ нивата само съ